

آئین همسرداری

۱- درس اول: آشنایی با تفاوت‌های ساختاری زن و مرد

الف- ویژگی‌های مردان:

- ۱- زاویه دید محدود مردان در نتیجه اشیای نزدیک را به خوبی نمی‌بینند مثلاً در جستجوی وسایل کنار خود از دیگران می‌پرسد ۲-
- محدودیت در تشخیص رنگ‌ها ۳- کم‌شنوی در صداهای زیر مثل چکه آب و صدای گریه نوزاد.... ۴- توجه‌شان دیداری است در نتیجه باید زمان حرف زدن با مردان به آنها توجه کرد ۵- عدم درک جزئیات مثل تزئین غذاها ۶- زمان بیماری به شدت بی‌تابی می‌کنند ۷- ذائقه-شان بر تلخی و شوری است و بیشتر اعتراضشان به بی‌نمکی و شوری غذاست ۸- اهل رقابت در کارها هستند و سردسته دارند ۹- زمان نگاه به تلویزیون مرتب کانال عوض می‌کنند ۱۰- بی‌رغبت به خرید با زنان ۱۱- نحوه ابراز محبتشان در خرید هدیه است و.....

ب- ویژگی های زنان:

- ۱- زاویه دید باز و توجه به همه جا و دید نزدیکشان بهتر است
- ۲- تنوع در رنگ و لباس ۳- حساسیت شنیداری؛ به همین علت با گریه نوزاد سریع بیدار می شوند ۴- توجه شان شنیداری است به همین علت زن حتی در صحبت کردن با مرد اگر نگاه هم نکرد توجه دارد
- ولی مردان این را بی توجهی و بی اهمیتی و اهانت می پندارند. ۵-
- توجه به جزئیات ۶- با بدترین حالت بیماری هم صبر می کنند ۷-
- ذائقه شان روی شیرینی است و بیشتر به شیرینی جات علاقه دارند ۸-
- اهل همکاری اند نه رقابت ۹- علاقمند به خرید ۱۰- علاقه را در ابراز

احساسات می دانند.....^۱

معمولاً به دلیل عدم اطلاع از این ویژگی ها سوء تفاهمات کلید می

خورد.

ج- تلاش برای شناخت روحیات همدیگر:

۱- از طریق گفتگو ۲- عکس العملها: مثلاً از تشکر خوشحال

می شود. ۳- خودمان حساسیت هایمان را به همسرمان بگوئیم تا

مشکلات رفع شود^۲

د- حساسیت های عمومی بین همه ی مردان:

۱. فرهنگ، شاهین، برگرفته از سخنان دکتر فرهنگ از CD خانواده موفق

۲. برگرفته از سخنان استاد عباسی در CD قواعد زندگی مشترک

۱- درک متقابل ۲- احترام به خانواده همسر ۳- طرف مقابل
شنونده خوبی باشد ۴- حساسیت به بدرقه و استقبال ۵- حساسیت
به آراستگی و نظافت و آرایش و^۱

۲- درس دوم : ابراز محبت

قران کریم از دلایل اصلی ازدواج را ایجاد محبت و مودت بین
زوجین برای رسیدن به آرامش معرفی می کند.^۲

الف- ابراز محبت:

در روایات آمده که محبت را ابراز کنید، روزی مردی به هم نشینان می-

۱. همان

۲. روم- ۲۱

گفت من این فرد را دوست دارم امام باقر(ع) خطاب به آن فرمودند: اگر دوستش داری به او بگو و این باعث می شود که مودت تو بیشتر شود و الفت بین تان بیشتر شود.

ب- راههای ابراز محبت:

- ۱- محبت زبانی: رسول اکرم(ص) فرمودند: مردی که به همسرش ابراز محبت زبانی کند هیچ گاه از دل زن بیرون نمی رود^۲- محبت رفتاری: استقبال، بدرقه، هدیه، همدردی، توجه به خواسته هایش و...^۳- محبت کتبی: نامه نگاری، پیامک و ...^۱

ج- شروط محبت:

- ۱- شناخت روحیات همسر: اینکه همسرمان به چه چیز علاقه دارد و از چه چیز ناراحت می شود ۲- پرهیز از سرسختی در رسیدن به خواسته ها ۳- منتظر محبت نباشیم بدون چشم داشت محبت کنیم
- ۴- کانون محبت را همیشه گرم نگه داشتن و محبت ورزیدن^۱

د- عوامل محبت در احادیث اسلامی:

- ۱- ایمان: یعنی به خاطر خدا دوست داشته باشیم ۲- سلام کردن
-

۱. نجفی یزدی، محمد، اخلاق در خانواده، عصر ظهور، قم، ۱۳۷۹، صص ۹۵-۸۱

۳- اظهار محبت ۴- صورت گشاده و خندان ۵- دست دادن ۶- هدیه دادن ۷- خوش خلقی ۸- خوش گمانی ۹- تواضع و ملایمت ۱۰- آرامش و سخن نیکو.....^۱

۳- درس سوم: وظایف زنان

۱- محبت: مردان تشنه محبت اند، تعریف و تمجید از آنها، تشکر از آنها به علت کسب درآمد...۲- احترام به همسر و پرهیز از توهین، تحقیر و سرکوفت...۳- پرهیز از اعتراض و شکایت نسبت به وضع زندگی و...۴- خوش خلقی و صبر و بردباری ۵- پرهیز از توقعات

- بیجا و مقایسه با دیگران ۶- قدردانی و سپاسگزاری ۷- پرهیز از
عیب جویی ۸- آراستگی منزل، زینت کردن، نظافت فرزندان و.... ۹-
خانه داری و خدمت به همسر: رسول اکرم (ص) فرمودند زن در مقابل
هرکاری که برای امور منزل انجام می دهد خدا نظر لطفی به او می -
فرماید و کسی که مورد نظر خدا واقع گردد عذاب نخواهد شد. ۱۰^۱-
تربیت فرزند ۱۱- کسب اجازه از همسر زمان خروج از منزل ۱۲-
تسلیم تمایلات ۱۳- احترام و خوشرفتاری با همسر: رسول اکرم (ص)
فرمودند هر زنی که در سختی و رفاه همسر صبر کند و سازگار باشد

خدا او را با همسر ایوب(ع) محشور نماید و زنی که در برابر حرف-
های زننده شوهر صبر کند خدا برای هر کلمه پاداش مجاهده در راه
خدا به او می دهد ۱۴- اذیت نکردن به همسر ۱۵- خدمت به شوهر:
رسول اکرم(ص) فرمودند هر زنی که هفت روز به خدمت شوهر
باشد خدا هفت در دوزخ را به رویش می بندد و هشت در بهشت
برایش باز می کند ۱۶- بدون اجازه همسر در مالش تصرف نکردن^۱

۴- درس چهارم: وظایف مردان

۱- تا سرحد توانایی فراهم کردن خوراک و مسکن و رفاه خانواده

۱. فضل الله، محمدحسین، شیوه همسررداری، لطیف راشدی، پیام آزادی، تهران، ۱۳۷۳، صص ۹۷-۱۰۷

۲- تلاش در فراهم کردن امکانات راحتی و وسایل وسعت امام صادق(ع) فرمودند کسی که برای تامین وسایل زندگی خود تلاش می کند مثل سربازی است که شمشیر به دست گرفته و در میدان جنگ در راه خدا جهاد می کند. ۳- احترام گذاشتن به زن و پرهیز از ناسزاگویی و آزار و اذیت رسول اکرم(ص): هرکس به زن خود فحش دهد همان طور که مار از پوستش خارج می شود فحش دهنده از ثواب و خیر و خوبی خارج می شود ۵- کارهای خارج از طاقت زن را به او تحمیل نکردن ۶- کمک به همسر در کارهای منزل: امام علی(ع) فرمودند کسی که در کارهای منزل به همسرش کمک کند خدا به تعداد موهای بدنش برایش ثواب یک سال عبادت می نویسد. ۷- صبر و بردباری و با بداخلاقی زن، رسول اکرم(ص): کسی که با بداخلاقی زن بسازد برای هر نوبت خدا ثواب صبر ایوب(ع) را

برایش می‌نویسد و برای زن به تعداد ریگ‌های سرزمین ریگزار گناه

می‌نویسد ۸- نظافت و آراستگی مرد.....^۱

- ارزش کار کردن: پیرمرد مقدسی از اصحاب خاص امام

صادق(ع) به علت تمکن مالی کار را رها کرد مشغول عبادت شد

حضرت صادق(ع) به این کارش اعتراض کردند و گفتند برو تجارت

کن و هنگام نماز هم نمازت را به پای دار و اگر تمکن مالی داری به

دیگران انفاق کن^۲

۵- درس پنجم: ۱۰ دستور برای خوشبختی

۱. همان، صص ۱۱۷-۱۰۹

۲. ابراهیمی، همان، ص ۲۷۳

۱- نظم و ترتیب و برنامه‌ریزی صحیح در زندگی و مدیریت،
تقسیم عادلانه روزانه برای مناجات، تامین زندگی، تفریح و برقراری
روابط اجتماعی ۲- اعتماد به همسر و خوش گمانی و پرهیز از غیرت
بی‌جا ۳- رعایت آراستگی و نظافت ۴- گذشت و تفاهم ۵- نیکو
صحبت کردن و پرهیز از توهین ۶- عدم مقایسه خود با زندگی دیگران
رسول اکرم(ص) به سلمان فارسی فرمودند: همیشه خود را با پایین‌تر
از خودت مقایسه کن که همواره احساس رضایت‌نمایی زیرا مقایسه با
بالا‌تر از خودت باعث کینه و حسادت و نارضایتی می‌شود. ۷-

احساس همدردی و غمخواری و سهیم بودن در خوشی و ناخوشی و
ابراز احساسات.....۸- در سختی‌ها هرگز ناامید نشدن ۹- خوش
اخلاقی^۱

نتیجه بداخلاقی: داستان سعدبن معاذ که از یاران نزدیک رسول
اکرم(ص) بود و بعد از مرگش حضرت(ص) در تشیع جنازه ایشان
شرکت داشتند و با دست خود، او را دفن نمودند و سنگ لحد چیدند
و خاک ریختند و در اثر حضور ملائکه زیادی در تشیع جنازه سعد،
حضرت پابرنه حاضر شدند و با این حال به علت بداخلاقی سعد

۱. نجفی یزدی، محمد، اخلاق در خانواده، عصر ظهور، قم، ۱۳۷۹، صص ۱۵۵-۱۲۱

در خانواده دچار فشار قبر شدیدی شد.^۱

۶- درس ششم: تقویت معنویت

از دلایل مشکلات خانوادگی نبود معنویت در خانواده است.

- ۱- رعایت حریم محرم و نامحرم ۲-
- پایبندی به واجبات شرعی و ترک معصیت ۳- حتی الامکان هفته‌ای یک بار برنامه معنوی داشتن مثل شرکت در مجالس معنوی و زیارت و..... ۴-
- پرهیز از وسایلی که منجر به فساد اخلاقی می‌شود مثل ماهواره، اینترنت و..... ۵-
- سفرهای زیارتی ۶- مطالعه کتب دینی و

اخلاقی، سخنرانی‌ها و....۷- اطعام فقرا و صدقه ۸- پرهیز از لقمه
حرام ۹- احترام به والدین ۱۰- توجه به نمازهای اول وقت ۱۱-
انجام واجبات و ترک محرمات.....^۱

این عوامل باعث آرامش روحی و روانی در خانه می‌شود.

۷- درس هفتم: آینه هم بودن

در حدیث داریم که: «المؤمن مرآة المؤمن» معنای این حدیث این

است:

۱- مثل آینه عیوب همسر را بی‌واسطه بگوئیم نه پیش دیگران ۲-

هم‌خوبی‌ها و هم‌بدی‌های طرف مقابل را بگوئیم هم تذکر و هم تشویق ۳- آینه عیوب را بدون سر و صدا می‌گوید ۴- آینه به وظیفه‌اش عمل می‌کند و قصد توهین ندارد ۵- آینه اگر شکسته هم باشد عیوب را می‌گوید و کدورت نباید مانع رفع عیوب شود ۶- آینه کینه ندارد ۷- آینه از اینکه ما دارای عیب هستیم اخم نمی‌کند ۸- آینه بی‌کم و کاست همه چیز را می‌گوید ۹- آینه اگر هزار بار هم عیب داشته باشیم خسته نمی‌شود ۱۰- آینه معایب گذشته را بازگو نمی‌کند.....^۱

۱۱- آینه در صورت کثیف بودن باید پاک شود تا به وظیفه اش خوب

عمل کند و ما هم باید ناراحتی را رفع کنیم. ۱۲- آینه تابش نور را

منعکس می کند و ما هم باید بتوانیم نور ایمان را منعکس به طرف مقابل

کنیم. ۱۳- آینه اگر شکست اول کسی که ضربه می خورد به خودمان

است، کدورت بین والدین باعث ضربه زدن به فرزندان می شود.....

۸- درس هشتم: قرار گرفتن زن و مرد در جایگاه خویش

الف- وظایف زنان: خانه داری- تربیت فرزند متناسب با روحیات

و لطافت زنان.....

ب- وظایف مردان: کار بیرون از منزل متناسب با قوای جسمی و

توانایی مردان...^۱

۹- درس نهم: کدورت

الف- عوامل ایجاد کدورت:

- ۱- مخالفت‌های پیاپی ۲- تحقیر و اهانت به همسر حتی به شوخی ۳- بی‌احترامی به همسر به بهانه ایجاد صمیمیت ۴- شکستن حرمت بین زن و مرد ۵- عدم رعایت نظافت و آراستگی ۶- سوءظن ۷- دارا بودن صفات زشت و رفع نکردن آن‌ها^۲
- رسول اکرم(ص): در شب معراج دو طایفه دیدم که به زبان در

۱. عباسی، همان

۲. نجفی یزدی، اخلاق در خانواده، همان، صص ۱۱۸-۱۱۱

جهنم آویزان بودند مردم از روی زبان‌شان رد می‌شوند: ۱- افرادی که پشت سر مردم غیبت می‌کنند در صف محشر از روی زبان‌شان رد می‌شوند پس در نهایت با زبان در جهنم آویزان می‌شوند. ۲- زن بداخلاق، اگر زن به شوهرش چیزی بگوید هر چند تقصیر شوهر باشد.^۱

در روایات داریم اگر مردی از زنش راضی نباشد هر عبادتی انجام

دهد خدای متعال قبول نخواهد کرد.^۲

ب- راههای رفع کدورت:

۱. مظاهری، همان، ص ۱۰۴

۲. همان، ص ۱۰۵

۱- نگرش مثبت به زندگی ۲- تعدیل توقعات ۳- عفو و گذشت

۴- لحاظ کردن رضای الهی ۵- اطاعت همسر در همه حال

- داستان: از امام صادق(ع) روایت شده که زمان پیامبر اکرم(ص)

شخصی از انصار به مسافرت رفت و به همسرش گفت تا برنگشتم از

خانه خارج نشو، پدر زن بیمار شد زن از پیامبر اکرم(ص) اجازه گرفت

که به دیدنش برود حضرت (ص) فرمودند از دستور همسرت اطاعت

کن، پدر بیمارتر شد، سپس از دنیا رفت، سپس برای مراسم خاک سپاری

هربار که زن از حضرت(ص) اجازه می گرفتند حضرت(ص) اجازه

ندادند در نهایت به علت این اطاعت به زن پیغام دادند که به علت این

فرمان‌برداری خداوند تو و هم‌پدیرت را آمرزید.^۱

۱. فضل‌الله، همان، ص ۱۰۰